

Judikatūras krājums

Lieta C-613/14

James Elliott Construction Limited
pret
Irish Asphalt Limited

(*Supreme Court* (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 267. pants — Tiesas kompetence — Jēdziens “Savienības tiesību norma — Direktīva 89/106/EEK — Dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšana attiecībā uz būvizstrādājumiem — Standarts, ko saskaņā ar Eiropas Komisijas pilnvarojumu ir apstiprinājusi Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN) — Standarta publicēšana Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī — Saskaņotais standarts EN 13242:2002 — Valsts standarts, ar kuru tiek transponēts standarts EN 13242:2002 — Strīds starp privātpersonām par līgumsaistībām — Metode izstrādājuma (ne)atbilstības valsts standartam, ar kuru tiek transponēts saskaņotais standarts, konstatēšanai — Izstrādājuma (ne)atbilstības šim standartam konstatēšanas datums — Direktīva 98/34/EK — Informācijas sniegšanas kārtība tehnisko standartu un noteikumu jomā — Piemērošanas joma

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2016. gada 27. oktobra spriedums

1. *Prejudiciāli jautājumi — Tiesas kompetence — Iestāžu akti — Saskaņots tehniskais standarts, kas pieņemts, pamatojoties uz direktīvu, un publicēts “Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī” — Ietveršana*

LESD 267. pants; Padomes Direktīvas 89/106, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68, 4. panta 1. un 2. punkts)

2. *Tiesību aktu tuvināšana — Būvizstrādājumi — Direktīva 89/106 — Mērķis — Būvizstrādājumu pieejas tirgum kārtības saskaņošana — Valsts tiesību normu par pierādījumiem, kas piemērojamas strīdam par būvizstrādājuma atbilstību līgumā noteiktajām specifikācijām, saskaņošanas pastāvēšana — Neesamība*

(Padomes Direktīva 89/106, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68)

3. *Tiesību aktu tuvināšana — Būvizstrādājumi — Direktīva 89/106 — Izstrādājumi ar CE marķējumu — Prezumpcija par piemērotību lietošanai — Saistošais raksturs valsts tiesai, ja pastāv valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzētas prasības par attiecīgā izstrādājuma piemērotību tirdzniecībai un piemērotību lietošanai — Neesamība*

(Padomes Direktīvas 89/106, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68, preambulas divpadsmitais apsvērums un 4. panta 2. punkts)

4. *Tiesību aktu tuvināšana — Informācijas sniegšanas kārtība tehnisko standartu un noteikumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā — Direktīva 98/34 — Tehniskais noteikums — Jēdziens — Valsts tiesību normas, kurās paredzēti netieši izteikti līguma nosacījumi par pārdoto preču piemērotību tirdzniecībai un piemērotību lietošanai vai kvalitāti — Izslēgšana*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/34, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/96, 1. panta 11. punkts un 8. panta 1. punkta pirmā daļa)

1. LESD 267. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas Savienības Tiesa ir kompetenta prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā interpretēt saskaņoto standartu Direktīvas 89/106 par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas grozīta ar Direktīvu 93/68, 4. panta 1. punkta izpratnē, uz kuru Eiropas Komisija ir publicējusi atsauces *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā.

Tiesa ir kompetenta interpretēt tiesību aktus, kuriem, lai gan tos ir pieņēmušas struktūras, kuras nevar tikt kvalificētas kā Savienības iestādes un struktūras, ir Savienības tiesību akta īstenošanas vai piemērošanas pasākumu raksturs, un šādu risinājumu pamato pats LESD 267. panta mērķis, jo šī panta uzdevums ir nodrošināt vienveidīgu visu Savienības tiesību sistēmā ietilpstošo tiesību normu piemērošanu Savienībā, lai izvairītos no tā, ka to iedarbība atšķiras atkarībā no to interpretācijas dažādās dalībvalstīs. Turklāt tas, ka Savienības tiesību aktam nav saistošas iedarbības, nav šķērslis Tiesai prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ietvaros atbilstoši ESD 267. pantam lemt par tā interpretāciju.

Saskaņotais standarts, kas ir pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 89/106, un uz kuru ir publicētas atsauces *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ietilpst Savienības tiesībās, jo ar atsauci uz šāda standarta normām tiek noteikts, vai Direktīvas 89/106 4. panta 2. punktā noteiktā atbilstības prezumpcija konkrētam izstrādājumam ir vai nav piemērojama. Šajā ziņā, lai gan ir taisnība, ka būvizstrādājuma atbilstību Direktīvā 89/106 pamatprasībām vajadzības gadījumā var apliecināt ar citiem līdzekļiem, kas nav pierādījumi par atbilstību saskaņotajiem standartiem, tas nevar likt apšaubīt ar saskaņoto standartu saistīto tiesisko seku pastāvēšanu. Tāpat, lai gan šāda saskaņota standarta izstrāde ir uzticēta privāttiesiskai struktūrai, tas tomēr ir nepieciešams īstenošanas pasākums, kura ietvaru stingri reglamentē šajā direktīvā noteiktas pamatprasības, tas tiek veikts pēc Komisijas iniciatīvas, tās vadībā un kontrolē un tā tiesisko seku priekšnoteikums ir Komisijas veikta tā iepriekšēja publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā.

(skat. 34., 35., 40., 42., 43. un 47. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Saskaņotais standarts EN 13242:2002 “Minerālmateriāli nesaistītajiem un hidrauliski saistītajiem maisījumiem būvniecībai un ceļu konstrukcijām” ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav saistošs valsts tiesai tiesvedībā par tāda privāttiesiska līguma izpildi, ar kuru vienai pusei ir uzlikts pienākums piegādāt produktu, kas atbilst valsts standartam, ar kuru tiek transponēts šis saskaņotais standarts, ne attiecībā uz būvizstrādājuma atbilstības līguma noteiktajām specifikācijām noteikšanas veidu, ne attiecībā uz brīdi, kurā šāda būvizstrādājuma atbilstība ir jānosaka.

Direktīva 93/68 par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas grozīta ar Direktīvu 93/68 un kuras mērķis ir ierobežots ar tirdzniecības šķēršļu atcelšanu, ir vērsta uz to, lai saskaņotu nevis būvizstrādājumu konkrētas izmantošanas nosacījumus un kārtību to izmantošanas ēkās un inženiertehniskajās būvēs laikā, bet gan šo izstrādājumu pieejas tirgum kārtību. Tādējādi ne ar Direktīvu 89/106, ne ar saskaņoto standartu EN 13242:2002, it īpaši ar tā 6.3. punktu, ar kuru tiek paredzēta kārtība sēra satura noteikšanai minerālmateriālos, uz kuriem šis standarts attiecas, netiek saskaņots valstu tiesiskais regulējums, kas piemērojams pierādījumiem

saistībā ar komercstrīdiem, ne attiecībā uz būvizstrādājuma atbilstības līguma noteiktajām specifikācijām noteikšanas veidu, ne attiecībā uz brīdi, kurā šāda būvizstrādājuma atbilstība ir jānosaka.

(skat. 51.–53. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

3. Direktīvas 89/106 dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas grozīta ar Direktīvu 93/68, 4. panta 2. punkts, to skatot šīs direktīvas preambulas divpadsmitā apsvēruma gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka prezumpcija par tāda būvizstrādājuma derīgumu izmantošanai, kurš izgatavots atbilstoši saskaņotajam standartam, nav saistoša valsts tiesai, lai noteiktu, vai šādam izstrādājumam ir tirdzniecībai piemērota kvalitāte un vai tas ir derīgs izmantošanai tā mērķim, ja valsts vispārēja rakstura tiesiskajā regulējumā, kas reglamentē preču pārdošanu, ir prasīts, lai būvizstrādājumam būtu šādas īpašības.

Šāda atbilstības prezumpcija ir domāta vienīgi tam, lai būvizstrādājumiem, kuri atbilst saskaņotajā standartā paredzētajiem nosacījumiem, ļautu būt brīvā aprītē Savienībā. Tādējādi šī direktīva nevar tikt interpretēta kā tāda, ar kuru tiktu saskaņoti valsts tiesību noteikumi, tostarp netieši izteikti, kas piemērojami būvizstrādājumu pārdošanas līgumiem. Līdz ar to Direktīvas 89/106 4. panta 2. punktā paredzēta prezumpcija par derīgumu izmantošanai, to skatot šīs direktīvas preambulas divpadsmitā apsvēruma gaismā, strīda par līgumsaistībām ietvaros nevar būt saistoša, lai noteiktu, vai viena no līguma pusēm ir ievērojusi no valsts tiesībām izrietošu līgumiska rakstura prasību.

(skat. 57.–59. un 61. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)

4. Direktīvas 98/34, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, kas pēdējo reizi grozīta ar Direktīvu 2006/96/EK, 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesību normas, kurās paredzēti – ja vien puses nav paudušas pretēju gribu – netieši izteikti līguma nosacījumi par pārdoto preču piemērotību tirdzniecībai un derīgumu izmantošanai vai kvalitāti, nav “tehniski noteikumi” šīs tiesību normas izpratnē, par kuru projektiem jāveic Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētā iepriekšējā paziņošana.

Šāds tiesiskais regulējums neietilpst Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkta tehnisko noteikumu trešajā kategorijā, ciktāl, tā kā tajā vienīgi paredzētas netieši izteiktas līguma prasības, tajā nav ietverts nekāds aizliegums šīs direktīvas izpratnē vai nu ražot, ievest, tirgot vai izmantot precis, vai arī sniegt vai izmantot pakalpojumu, vai iedibināties kā pakalpojumu sniedzējam.

(skat. 70. un 72. punktu un rezolutīvās daļas 4) punktu)